

Voor elkaar, voor Groningen
Bijdrage SP-fractie bespreking begroting 2018
(gesproken tekst geldt)

Voorzitter,

Tijdens het voorjaarsdebat citeerde de SP een D66-raadslid, die in De Groene Amsterdammer zei: "Laat de stad maar blijven zoals hij is, het is prima zo". Mijn fractie heeft in dat debat duidelijk gemaakt dat Groningen een prima stad is voor op winst beluste ontwikkelaars en huisjesmelkers, maar niet voor woningzoekenden die worden uitgebuit. We maakten duidelijk dat de binnenstad waar miljoenen in wordt geïnvesteerd prima is voor de happy few, terwijl de Stadlers en stadswijken achter blijven.

Na jaren van crisis is het tijd om grote stappen vooruit te zetten voor mensen die het nodig hebben. Daartoe riepen wij het college in het voorjaar op.

Helaas is het er sinds het voorjaarsdebat niet veel veranderd. Exemplarisch voor de houding van D66 was de inbreng van die fractie tijdens een spoeddebat over de Grunobuurt. In plaats van zich af te vragen hoe we de woningnood in deze stad te lijf kunnen gaan, stelde D66 de vraag "had dit niet in de rondvraag gekund?" Een belediging voor de mensen wiens huis gesloopt wordt en door woningnood in hun bestaanszekerheid bedreigd worden.

Nog een voorbeeld: toen de SP aangaf dat 15% van de mensen zorg mijdt door te hoge eigen bijdragen, was de reactie van D66 "U bent te negatief". Een belediging voor de mensen die zorg nodig hebben, maar daar uit angst voor hoge rekeningen geen beroep op doen. Met alle gevolgen van dien.

Twee voorbeelden die pijnlijk duidelijk maken hoe de grootste partij denkt over de dagelijkse problemen van veel mensen in onze stad. D66 heeft met die houding, het hele college besmet. Het college slaat van vreugde op de trom omdat de woningbouw aantrekt, de economie groeit en er volop geïnnoveerd wordt.

Maar voor één van de meest prominente doelen van het collegeprogramma, namelijk het verbinden van de twee gezichten van de stad, heeft het college geen aandacht. De armoede in de stad is niet kleiner geworden, het aantal bijstandsgerechtigden dat geen perspectief meer op werk heeft, is hetzelfde gebleven. En het ziet er niet naar uit dat het college van plan is iets extra's te doen om deze problemen op te lossen.

Voorzitter, dat is ambteloos. Uw motto "voor de verandering" heeft zich vertaald in het ene na het andere experiment, maar blijkt verder betekenisloos. Uw doel om de twee gezichten van de stad met elkaar te verbinden, waar u de SP aan uw zijde had kunnen vinden, heeft zich vertaald

in doorgeschooten aandacht voor de binnenstad, maar te weinig voor onze stadswijken en haar inwoners. De twee gezichten van de stad zijn daarmee niet dichterbij elkaar gekomen, maar juist verder van elkaar af komen te staan.

Voorzitter,

De SP heeft wel de ambitie om de tweedeling in onze stad te bestrijden, iets dat je ook van de twee linkse partijen in dit college zou verwachten. Maar, wij helpen graag. Wij zijn immers ook de beroerdste niet. Wij presenteren vandaag 5 ambitieuze voorstellen om de tweedeling te bestrijden.

1. Wij stellen voor om voor álle wijken investeringsplannen te maken. Natuurlijk moet er vaart gemaakt worden met wijkvernieuwing in Selwerd, De Wijert, Beijum en de Indische Buurt/De Hoogte. Maar daar moet het niet bij blijven. Grote delen van onze westelijke, noordelijke en oostelijke stadswijken zijn toe aan wijkvernieuwing en hebben een flinke sociale en fysieke investering nodig. Het renoveren van woningen, het voorkomen en tegengaan van verrommeling van de publieke ruimte en het vergroten van de sociale samenhang en gemeenschap. Kortom: investeren in betere omstandigheden, zodat Stadgers hun geluk na kunnen streven. De aandacht van het college voor die ene vierkante kilometer vol met winkels, markten, terrassen, levendige pleinen, concerten en fietsers waar zonder enige moeite 62,5 miljoen ingestoken wordt en de geringe aandacht voor de wijken, vergroot juist de tweedeling en verbindt de twee gezichten van de stad juist niet. Het geeft Stadgers het gevoel dat “als u iets wil het zo geregeld is, maar als zij wat willen daar nooit geld voor is”. Kijk vanuit uw werkkamer op het stadhuis verder dan die ene kilometer!

2. De WIJ-teams lijken hun werk te doen. Zij komen meer en eerder behoefte aan zorg en ondersteuning tegen. Dat dit een tekort op zou leveren, voorspelde mijn partij al eerder. Het verdient een compliment dat het college de verwachte financiële tekorten opvangt. Het college wil een Gebieds-Ondersteunend Netwerk voor individuele voorzieningen opzetten, met minder zorgaanbieders en een vast budget per gebied. Dat is een uitstekend idee. Nu moet u niet verlegen worden van onze complimenten! Het past uitstekend bij het SP-voorstel 'Anders en beter, om sociaal te blijven' dat wij in 2013 presenteerden. Het beperken van het aantal aanbieders bevordert de samenwerking en voorkomt versnippering en onnodige concurrentie. Oftewel: het is de bijl aan de wortel van de vermarkting van de zorg. Om verdere tekorten tegen te gaan en meer preventief te werken moeten er wat de SP betreft collectieve activiteiten in wijken worden georganiseerd die de sociale samenhang vergroten en die een signalerende functie vervullen. Zo kan er tijdig en op maat, individuele ondersteuning komen.

Daarnaast moeten we de bureaucratie en administratiedruk voor huisartsen verminderen. Helaas lijken de oplossingen van het college vooral repressief in plaats van preventief en daarom zijn niet al uw oplossingen ook de onze. Het college wil extra poortwachters naast huisartsen zetten om hen te adviseren en zo te voorkomen dat te veel mensen naar specialistische zorg worden doorverwezen. Dit kan en mag niet zijn ingegeven door financiële tekorten. Hiermee ondermijnt u de beroepseer van huisartsen zonder dat hiervoor enige reden is.

3. De SP stelt verder voor om de individuele inkomenstoelage eerder toe te kennen. Er moet meer gebeuren om Stadgers die langdurig van een bijstandsuitkering rond moeten komen, te ondersteunen. Daar is ook alle reden toe. Tweederde van alle stad-Groningse bijstandsgerechtigden leeft al drie jaar of langer in armoede, hebben weinig perspectief op inkomensverbetering en bij een kleine tegenvaller ontstaan er schulden. 18 van de 23 Groninger gemeenten, kennen de individuele inkomenstoelage al toe wanneer iemand 3 jaar van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Het is te gek voor woorden dat Groningen tot de 5 gemeenten behoort, die dat niet doen.

4. Wij stellen bovendien voor om voor mensen met een laag inkomen ook de afvalstoffenheffing al na 3 jaar volledig kwijt te schelden. Dit is één van de weinige instrumenten waarmee de gemeente de leefomstandigheden van Stadgers met een laag inkomen kan verbeteren. Zo'n 2.500 huishoudens met een minimuminkomen zullen hier baat bij hebben. Dit betekent dat het tarief per huishouden met nog geen vier euro per jaar omhoog zou moeten. Dat is geen ramp: dat is solidariteit!

5. We moeten chronisch zieken en gehandicapten meer compenseren voor de kosten die zij maken vanwege hun ziekte of handicap. Stadgers die ziek zijn, kiezen hier niet voor. Ziekte overkomt je. Soms doordat je als kind in een schimmelslaapkamer in Selwerd geboren bent en opgroeit. Soms door oneerlijke en willekeurige pech. Het besef dat dit iedereen kan overkomen, heeft ertoe geleid dat we in ons land voorzieningen voor ziekten hebben. Het Nibud schat dat de kosten die gerelateerd zijn aan chronische ziekten en handicaps rond de 400 euro per jaar liggen. De SP stelt voor dit bedrag als gemeente ook aan te houden en de meerkostenregeling tot dat bedrag te verruimen.

Ik hoor u denken: daar heb je de SP weer met thema's als wonen, zorg en tweedeling. Maar voorzitter, dat is een reactie op de ambitieeloosheid van dit college om de twee gezichten van de stad te verbinden. Door te investeren in huurders en woningzoekenden, Stadgers die menswaardige zorg nodig hebben, en werkenden of werkzoekenden met een laag inkomen, doet de SP dat juist wel. Voorzitter, tijdens het voorjaarsdebat zei de SP voor een kant te

kiezen: de kant van hen voor wie de bestaanszekerheid onder druk staat. Ik herhaal hier vandaag dat wij die kant kiezen omdat het er niet om gaat het een beetje minder erg te maken, maar omdat het beter moet worden. Wij kiezen die kant, omdat Stadgers het gevoel moeten krijgen dat het morgen beter zal zijn. Wij kiezen die kant, omdat dat noodzakelijk is, omdat dit college, onder zware invloed van de grootste partij D66, dat nog steeds niet doet.

De noodzaak kant te kiezen, zien wij in Selwerd, Paddepoel en de Hoogte, waar huurders strijden voor betaalbare, goed geïsoleerde en schimmelvrije woningen. In de schilwijken waar jongeren samen met buurtbewoners strijden tegen huisjesmelkers met dollartekens in de ogen die buurten onder druk zetten en veel te dure en slechte kamers verhuren. In de Vondelflat waar ouderen actievoerden om weer een eigen maaltijd te kunnen kiezen. In winkelcentrum Paddepoel kleine ondernemers het niet langer accepteren dat zij een boete krijgen als zij niet op zondag open zijn.

Deze Stadgers hebben veel met elkaar gemeen. Zij knokken voor zeggenschap over hun eigen leefomstandigheden. Zo dwingen zij lagere huur en beter onderhoud af, worden huisjesmelkers hard aangepakt, mogen ouderen weer zelf weten wat zij eten en zal winkelcentrum Paddepoel verder onder druk gezet worden om de zondagsboete te schrappen.

Deze Stadgers voeren niet alleen een strijd voor zichzelf, maar vooral mét en voor elkaar. Deze daden van Stadgers zijn de basis voor grote veranderingen in onze stad. Maar dan moet dit hen niet tot wanhoop of cynisme drijven. Daarom moeten Stadgers kunnen rekenen op een overheid die aan hun zijde staat. Een overheid die dus kant kiest. Niet om het een beetje minder erg te maken, maar om ervoor te zorgen dat het beter wordt. Dat is de grote ontbrekende ambitie van deze begroting en dit college.

Daarbij kunnen deze Stadgers erop rekenen dat de SP naast hen staat en hen steunt in deze strijd voor meer zeggenschap. Voor Stadgers, voor Groningen.

Zo lezen we niets meer over armoedebestrijding maar wordt er gesproken over armoedeverlichting. U stelt niet meer te streven om het aantal gezinnen in armoede te verlagen, maar u streeft ernaar om dit stabiel te houden.